

РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН
МУСЛЮМОВСКИЙ
МУНИЦИПАЛЬНЫЙ РАЙОН
СОВЕТ ВАРЯШ-БАШСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
МӨСЛИМ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ВӘРӘШБАШ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
СОВЕТЫ

423979, РТ, Муслюмовский район, с. Варяш-Баш, ул. Кооперативная, 31а,
Vbash.Mus@tatar.ru тел. (8-85556) 3-07-20

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӨСЛИМ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ ВӘРӘШБАШ
АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫНЫҢ IV ЧАКЫРЫЛЫШ XVII УТЫРЫШЫ**

КАРАР № 30

Вәрәшбаш авыллы

«19» ноябрь 2021 ел.

Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Вәрәшбаш авыл жирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендәге муниципаль контроль турындагы нигезләмәне раслау хакында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 14 статьясындагы 1 өлешенен 19 пункты, «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә, Мөслим муниципаль районы Вәрәшбаш авыл жирлеге Советы **КАРАР БИРДЕ:**

1. Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Вәрәшбаш авыл жирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турында күшымтада бирелгән Нигезләмәне расларга.

2. Элеге каарны Мөслим муниципаль районының Вәрәшбаш авыл жирлеге рәсми сайтында һәм Татарстан Республикасы <http://pravo.tatarstan.ru> хокукый мәгълүматының рәсми порталында бастырып чыгарырга.

3. Элеге каар, Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Вәрәшбаш авыл жирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендәге муниципаль контроль турындагы нигезләмәнең 5 бүлгендәге нигезләмәләреннән тыш, рәсми басылып чыккан көненнән, әмма 2022 елның 1 гыйнварыннан иртәрәк булмаган вакытта үз көченә керә.

4. Элеге каарның үтәлешен контролльдә тотуны үз өстемә алам.

Вәрәшбаш авыл жирлеге
Башлыгы урынбасары

А.В.Хафизова

Татарстан Республикасы Мөслим
муниципаль районы Вәрәшбаш
авыл жирлеге Советының
2021 елның «19» ноябрендәгө
30 номерлы каарына
1 нче күшымта

Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Вәрәшбаш авыл жирлеге территорииясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турында нигезләмә

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Элеге Нигезләмә Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Вәрәшбаш авыл жирлеге территорииясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру тәртибен (алга таба – төзекләндерү өлкәсендә контроль) билгели.

1.2. Төзекләндерү өлкәсендә контроль предметы булып Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Вәрәшбаш авыл жирлеге территорииясендә төзекләндерү кагыйдәләренең (алга таба – төзекләндерү кагыйдәләре), социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктуралары объектларыннан һәм күрсәтелә торган хезмәтләрдән инвалидларның файдалана алуын тәэммин итү таләпләренең (алга таба шулай ук – мәжбүри таләпләр) юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр, гражданнар (алга таба - контрольдә тотыла торган затлар) үтәлеше тора.

1.3. Төзекләндерү өлкәсендә контроль Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Вәрәшбаш авыл жирлеге Башкарма комитетының вазыйфаи затлары (алга таба – Башкарма комитеты) тарафыннан гамәлгә ашырыла.

1.4. Башкарма комитетының төзекләндерү өлкәсендә контрольдә тотарга вәкаләтле вазыйфаи затлары булып Мөслим муниципаль районы Вәрәшбаш авыл жирлеге Башкарма комитеты житэкчесе тора (алга таба шулай ук – контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфаи затлар). Башкарма комитетының күрсәтелгән вазыйфаи затларының вазыйфаи бурычларына аларның вазыйфаи инструкциясе нигезендә төзекләндерү өлкәсендә контроль вәкаләтләрен гамәлгә ашыру керә.

Тикшерүне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфаи затлар төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон һәм башка федераль законнар нигезендә хокукларга, бурычларга ия булалар һәм жаваплы булалар.

1.5. Төзекләндерү, профилактик чаралар, контроль чаралар оештыру һәм үткәрү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыруга бәйле мәнәсәбәтләргә карата «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезләмәләре кулланыла.

1.6. Башкарма комитеты Төзекләндерү кагыйдәләренең түбәндәгеләрне үз эченә алган үтәлешен тикшереп тора:

- 1) янәшәдәге территорияләрне карап тоту буенча мәжбүри таләпләр;
- 2) элементларны һәм төзекләндерү объектларын тоту буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән таләпләр:

- торак булмаган биналарның, төзелмәләренең, корылмаларның фасадларын, биналарның, корылмаларның башка стеналарын, шулай ук төзекләндерүнең һәм жәмәгать урыннарының башка элементларын карап тоту;

- инженерлык корылмаларын эксплуатацияләү өчен кирәклө мәгълүматны үз эченә алган махсус тамгалар, язулар әчтәлеге буенча;

- Татарстан Республикасы норматив хокукый актларында һәм Төзекләндерү кагыйдәләрендә билгеләнгән жир эшләрен башкару тәртибенә туры китереп бирелә торган жир эшләрен башкаруга рөхсәт нигезендә жир эшләрен башкару;

3) Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Вәрәшбаш авыл жирлеге территориисен кышкы чорда жыештыру буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән, биналарның, корылмаларның түбәләрен кардан, боздан һәм асылынып торучы боз сөнгеләреннән чистарту чараларын үткәрүне дә кертеп;

4) Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Вәрәшбаш авыл жирлеге территориясендә карантин, агулы һәм чүп үләннәрен ачыклау, аларга каршы көрәш, локальләшу, аларның учакларын юкка чыгару буенча мәжбүри таләпләрне дә кертеп, җәйге чорда муниципаль район территориясен жыештыру буенча мәжбүри таләпләр;

5) янгынга каршы маҳсус режим гамәлдә булган чорда янгын куркынычсызлығының өстәмә таләпләре;

6) гомуми файдаланудагы территорияләрдә жир асты коммуникацияләрен салу, яңадан урнаштыру, ремонтлау һәм карап тоту буенча мәжбүри таләпләр;

7) яшел утыртмаларны утырту, саклау һәм карап тоту буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән порубочка билеты һәм (яисә) агач һәм куакларны күчереп утырту буенча мәжбүри таләпләр, әгәр мондый документлар (йөкләү билеты, күчереп утыртуга рөхсәт) очракларны төзекләндерү кагыйдәләрендә билгеләнгән очракларда бирелергә тиеш;

8) каты коммуналь калдыкларны кушу буенча мәжбүри таләпләр;

Башкарма комитеты үз компетенцияләре чикләрендә тикшереп торырга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан бирелгән мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турындагы күрсәтмәләрнең үтәлешен тикшереп тора.

1.7. Әлеге Нигезләмәдә төзекләндерү элементлары дигэндә декоратив, техник, планлаштыру, конструктив жайламалар, яшелләндерү элементлары, жиһазларның һәм бизәлешнең төрле төрләре, шул исәптән биналарның, төзелешләрнең, корылмаларның фасадлары, кече архитектура формалары, стационар булмаган корылмалар, территорияне төзекләндерүнең состав өлеше буларак кулланыла торган мәгълүмати щитлар һәм күрсәткечләр аңлашыла.

Әлеге Нигезләмәдә төзекләндерү объектлары дигэндә төрле функциональ билгеләнештәге территорияләр аңлашыла, аларда төзекләндерү эшчәнлеге алыш барыла, шул исәптән:

1) планлаштыру структурасы элементлары (зоналар (массивлар), районнар (шул исәптән торак районнар, микрорайоннар, кварталлар, сәнәгать районнары), гражданнарның коммерциягә карамаган бакчачылык, яшелчәчелек

берләшмәләре урнаштыру территорияләре);

2) урам-юл чeltәre элементлары (аллеялар, бульварлар, магистральләр, тыкрыклар, мәйданнар, юллар, проспектлар, тыкрыклар, юл чатлары, төшү, трактлар, тупиклар, урамнар, шоссе);

3) ишегалды территорияләре;

4) балалар həm спорт мәйданчыклары;

5) хайваннарны йөрту өчен мәйданчыклар;

6) парковкалар (парковка урыннары);

7) парклар, скверлар, башка яшел зоналар;

8) техник həm санитар-яклау зоналары;

Әлеге Нигезләмәдә киртәләүче жайламалар дигэндә капкалар, калиткалар, шлагбаумнар аңлашыла, шул исәптән автомат рәвештә, həm декоратив коймалар (коймалар).

1.8. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда хәвеф-хәтәрләрне бәяләү həm идарә итү системасы кулланылмый.

2. Закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү куркынычларын профилактикалау

2.1. Башкарма комитеты төзекләндерү өлкәсендә, шул исәптән профилактик чарапар үткәрү юлы белән, контрольне гамәлгә ашыра.

2.2. Профилактика чарапары Башкарма комитеты тарафыннан контролльдә тотучы затларның мәжбүри таләпләрне намус белән үтәүне стимуллаштыру, мәжбүри таләпләрне бозуга həm (яки) закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерүгә китерердәй шартларны, сәбәпләрне həm факторларны бетерү həm мәжбүри таләпләрне контролльдә тотучы затларга житкәрү, аларны үтәү ысуулларын үтәү мақсатларында гамәлгә ашырыла.

2.3. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда зыян (зарар) китерү куркынычын киметүгә юнәлдерелгән профилактик чарапар үткәрү контролль чараларын үткәрүгә карата өстенлекле санала.

2.4. Профилактик чараптар Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан расланган тәртиптә закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү қуркынычын профилактикалау программысы нигезендә гамәлгә ашырыла, шулай ук зыян китерү қуркынычын профилактикалау программында каралмаган профилактик чараптар да үткәрелергә мөмкин.

Профилактик чараптар үткәргендә контроль объектларының закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерүен түрүнден турынан-турынан қуркыныч тудыруы яки мондай зыян (зарар) китерелүе ачыкланса, төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи зат бу хакта кичекмәстән Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Вәрәшбаш авыл жирлеге башлыгына (башлык урынбасарына) контроль чараптар үткәрү турында карап кабул итү өчен хәбәр жибәрә.

2.5. Төзекләндерү өлкәсендә Башкарма комитеты контроль башкарғанда түбәндәгә профилактик чараптар төрләре уздырыла ала:

- 1) мәгълүмат бирү;
- 2) хокук куллану практикасын гомумиләштерү;
- 3) кисәтүләр игълан итү;
- 4) консультация бирү;
- 5) профилактик барып кайту (визит).

2.6. Мәгълүмат бирү мәжбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча Башкарма комитеты тарафыннан тиешле мәгълүматларны «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә Башкарма комитетының рәсми сайтында (алга таба – Башкарма комитетының рәсми сайты) контроль эшчәнлегенә багышланган максус бүлектә (максус бүлеккә керү Башкарма комитеты рәсми сайтының баш (төп) битеннән башкарылырга тиеш), массакүләм мәгълүмат чарапарында, дәүләт мәгълүмат системаларында контролльдә тотылуучы затларның шәхси кабинетларында (алар булганда) һәм башка рәвешләрдә урнаштыру юлы белән гамәлгә ашырыла.

Башкарма комитеты «Россия Федерациясенде дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәгө 248-ФЗ номерлы Федераль законның 46 статьясындагы З өлешендә каралган белешмәләрне контроль эшчәнлегенә багышланган махсус бүлектә Башкарма комитетының рәсми сайтында урнаштырырга һәм ярдәм итәргә тиеш.

Башкарма комитеты шулай ук Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Вәрәшбаш авыл жирлеге халкына гражданнарының жыелышларында һәм конференцияләрендә контроль объектларына карата куелган мәжбүри таләпләр турында хәбәр итәргә хокуклы.

2.7. Хокук куллану практикасын гомумиләштерү Башкарма комитеты тарафыннан үткәрелгән контроль чаалар һәм аларның нәтиҗәләре турында мәгълүматларны жыю һәм анализлау ярдәмендә гамәлгә ашырыла.

Хокук куллану практикасын контролъдә тотарга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан гомумиләштерү нәтиҗәләре буенча ел саен төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыру буенча хокук куллану практикасын гомумиләштерү нәтиҗәләрен үз эченә алган һәм Башкарма комитеты житәкчесе тарафыннан имзаланган курсәтмә белән раслана торган доклад әзерләнә. Әлеге доклад, хисап елыннан соң килүче елның 1 июленә кадәр, Башкарма комитетының рәсми сайтында контроль эшчәнлегенә багышланган махсус бүлектә урнаштырыла.

2.8. Мәжбүри таләпләрне бозуның ярамавы турындагы кисәтү һәм мәжбүри таләпләрне үтәүне тәэмим итү чааларын күрү турындагы тәкъдим, Башкарма комитетына мәжбүри таләпләрнең әзерләнә торган бозыулары яисә мәжбүри таләпләрне бозуның билгеләре турындагы белешмәләр булган очракта һәм (яисә) мәжбүри таләпләрне бозуның закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (заар) китергәнлеге яисә закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (заар) китеրү куркынычы тудырган очракта, контролъдә тотыла торган затка игълан ителә. Кисәтүләр Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Вәрәшбаш авыл жирлеге башлыгы (башлык урынбасары) тарафыннан әлеге белешмәләр алынганнан соң 30 көннән дә соңга калмыйча

игълан ителә (кул куела). Кисәтү язма рәвештә яисә электрон документ рәвешендә рәсмиләштерелә һәм контролъдә тотучы зат адресына жибәрелә.

Мәжбүри таләпләрне бозу ярамаганлыгы турында кисәтү «Контроль (күзәтчелек) органы тарафыннан кулланыла торган документларның типлаштырылган формалары турында» 2021 елның 31 мартандагы 151 номерлы Россия Федерациясе Икътисади үсеш министрлыгы боерыгы белән расланган форма нигезендә рәсмиләштерелә.

Мәжбүри таләпләрне бозуның ярамаганлыгы турында хәбәр ителә торган кисәтүләр теркәү номерын бирү белән кисәтүләрне исәпкә алу журналында теркәлә.

Мәжбүри таләпләрне бозуның ярамаганлыгы турында Башкарма комитеты тарафыннан кисәтү хәбәр ителгән очракта, контролъдә торучы торган зат күрсәтелгән кисәтүгә карата ризасызылыш белдерергә хокуклы. Кисәтүгә карата ризасызылыш алынганнан соң 30 көн эчендә Башкарма комитеты тарафыннан карала. Каршылыкларны карау нәтиҗәсендә контролъдә торучы затка язмача яки электрон документ формасында ризалыш яки риза булмау турында мәгълумат белән жавап жибәрелә. Ризасызылыш белән килешмәгән очракта жавапта тиешле нигезләмәләр күрсәтелә.

2.9. Контрольдә торучы затларга консультация бирү контролъне гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи зат тарафыннан телефон аша, видео-конференц-элемтә аша, шәхси кабул итүдә яки профилактик чаралар, контроль чаралар үткәргәндә гамәлгә ашырыла һәм 15 минуттан артмаска тиеш.

Гражданнары шәхси кабул итү Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Вәрәшбаш авыл жирлеге Башлыгы (башлык урынбасары) һәм (яки) муниципаль урман контролен гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи зат тарафыннан үткәрелә. Кабул итү урыны, шулай ук кабул итү өчен билгеләнгән көннәр һәм сәгатьләр турында мәгълумат Башкарма комитетының рәсми сайтында контролъ эшчәнлегенә багышланган максус бүлектә урнаштырыла.

Консультация бирү телдән яки язма формада түбәндәгө мәсьәләләр буенча башкарыла:

- 1) төзекләндерү өлкәсендә контроль оештыру һәм гамәлгә ашыру;
- 2) әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән контроль чараларны гамәлгә ашыру тәртибе;
- 3) тикшереп торуны гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфаи затларның гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять белдерү тәртибе;
- 4) аларның үтәлешен бәяләү контроль чаралар кысаларында Башкарма комитеты тарафыннан гамәлгә ашырыла торган мәжбүри таләпләрне үз эченә алган норматив хоқукий актлар (аларның аерым нигезләмәләре) турында мәгълүмат алу.

Контрольдә тотучы затларга телдән консультация бирү шулай ук гражданнарның жыельышларында һәм конференцияләрендә дә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

2.10. Язма рәвештә консультация бирүне тикшереп торуны вәкаләтле вазыйфаи зат түбәндәгө очракларда гамәлгә ашыра:

- 1) контрольдә тотучы зат тарафыннан консультация бирү мәсьәләләре буенча язмача җавап бирү турында язма гарызнамә тапшырылган;
- 2) консультацияләр бирү вакытында қуелган сорауларга телдән җавап биреп бетерү мөмкин түгел;
- 3) қуелган сорауларга җавап өстәмә белешмәләр соратып алуны таләп итә.

Консультацияләүне гамәлгә ашырганда, тикшереп торуны башкарырга вәкаләтле вазыйфаи зат Россия Федерациясе законнары нигезендә файдалану мөмкинлеге чикләнгән мәгълүматның конфиденциальлеген сакларга тиеш.

Конкрет контроль чараны, вазыйфаи затларның контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле каарларын һәм (яисә) гамәлләрен бәяләүне үз эченә алган мәгълүмат, контроль чараның башка катнашучылары, шулай ук экспертиза, сынаулар кысаларында уздырылган нәтижәләр бирелә алмый.

Тикшерүне башкарырга вәкаләтле мәгълүм вазыйфаи затка әверелгән мәгълүмат кинәш бирү барышында мәжбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре

буенча контрольдә тотыла торған затны бәяләү максатларында Башкарма комитеты тарафыннан файдаланыла алмый.

Контроль башкарырга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан консультацияләрне исәпкә алу журналы алыш барыла.

Башкарма комитетына контролльдә торучы затларның һәм аларның вәкилләренең биш һәм аннан күбрәк бер төрле мәрәҗәгатьләре кергән очракта, консультация бирү Башкарма комитетының рәсми сайтында контроль эшчәнлегенә багышланган маxус бүлектә Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Вәрәшбаш авыл жирлеге Башлыгы (башлыгы урынбасары) яки контролльне гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи зат имза куйган язма аңлатма урнаштыру юлы белән гамәлгә ашырыла.

2.11. Профилактик визит контролльдә торучы затның эшчәнлек алыш бару урыны буенча профилактик әңгәмә рәвешендә яисә видео-конференц-элемтәдән файдалану юлы белән үткәрелә.

Профилактик визит барышында контролльдә торучы затка үз эшчәнлегенә карата яисә аңа караган контроль объектларына карата куелган мәжбүри таләпләр турында хәбәр ителә.

Профилактик визит барышында контролльдә торучы затларга мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турында күрсәтмәләр бирелми. Профилактика визиты барышында контролльдә торучы зат тарафыннан алынган аңлатмалар кинәш бирү характерына ия.

3. Контроль чаралар һәм контроль гамәлләр башкару

3.1. Төзекләндерү өлкәсендә контролльне гамәлгә ашырганда Башкарма комитеты күрсәтелгән чаралар кысаларында контроль чараларның һәм контроль гамәлләренең түбәндәгә төрләре үткәрелергә мөмкин:

- 1) инспекция визиты (карау, сораштыру, мәжбүри таләпләр нигезендә контролльдә торучы затның (аның филиалларының, вәкиллекләренең, аерымланган структур бүлекчәләренең) урнашу (эшчәнлек алыш бару) урынында

булырга тиешле документларны сорату, язма аңлатмалар алу, инструменталь тикшерүләр ярдәмендә);

2) рейд тикшерүе (карау, сораштыру, язма аңлатмалар алу, документлар сорату, инструменталь тикшерүләр сынаулар, экспертиза ярдәмендә);

3) документар тикшерү (язма аңлатмалар алу, документлар сорату, экспертиза ярдәмендә);

4) урынга барып тикшерү (карау, сораштыру, язма аңлатмалар алу, документлар сорату, инструменталь тикшерү, сынаулар, экспертиза ярдәмендә);

5) мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү (территорияләрне төзекләндерү өлкәсендә контроль объектлары турындагы белешмәләрне, шул исәптән ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек барышында керә торган курсәткечләрне, шулай ук дәүләт һәм муниципаль мәгълүмат системаларында булган белешмәләрне, «Интернет» чөлтәрендәге курсәткечләрне, шулай ук фотога һәм кинога төшерү, видеога яздыру функцияләре булган хокук бозуларны теркәү техник чараларының автоматик режимда эшләүче белешмәләрдән файдаланып алынган белешмәләрне, контроль астындагы затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрне, шулай ук дәүләт һәм муниципаль мәгълүмат системаларында булган белешмәләрне, гомуми файдалана алырлык башка белешмәләрне, шулай ук автоматик режимда эшли торган белешмәләрне;

6) урынга барып тикшерү (карау, инструменталь тикшерү (видеоязма кулланып), сынаулар, экспертиза ярдәмендә).

3.2. Мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү һәм урынга барып тикшерү Башкарма комитеты тарафыннан контрольдә торучы затлар белән хезмәттәшлекsez үткәрелә.

3.3. Элеге Нигезләмәнең 3.1 пунктындагы 1-4 пунктчаларында курсәтелгән контроль чаралар планнан тыш чаралар формасында үткәрелә.

Планнан тыш контроль чаралар бары тик прокуратура органнары белән килештерелгәннән соң гына үткәрелергә мөмкин.

3.4. Контрольдә торучы затлар белән үзара хезмәттәшлек итү белән уздырыла торган контроль чараларны үткәрү өчен нигез булып түбәндәгеләр тора:

1) Башкарма комитетына гражданнар һәм оешмалар мөрәҗәгатьләре (гаризалары) килгәндә, дәүләт хакимиите органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан, массакуләм мәгълүмат чараларыннан мәгълүмат алынганда закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү турында яисә зыян (зарар) китерү куркынычы турында белешмәләр булу, шулай ук контроль чаралар уздыру нәтижәсендә, үзара хезмәттәшлексез контроль чараларны да кертеп, мондый белешмәләрне, шул исәптән башка контрольдә тотыла торган затларга карата да алу.

2) Россия Федерациясе Президенты күрсәтмәсе, Россия Федерациисе Хөкүмәтенең контрольдә торучы конкрет затларга карата контроль чаралар үткәрү турында күрсәтмәсе;

3) прокуратура органнарына кергән материаллар һәм мөрәҗәгатьләр буенча законнарың үтәлешенә, кеше һәм граждан хокукларының һәм ирекләренең үтәлешенә күзәтчелек итү кысаларында контроль чара үткәрү турында прокурор таләбе;

4) ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозуны бетерү турында күрсәтмәнен үтәлу вакыты чыгу – контрольдә торучы зат тарафыннан бирелгән күрсәтмә белән билгеләнгән документлар һәм белешмәләр тапшырылмаган яки бирелгән документлар һәм белешмәләр нигезендә ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозуны бетерү турында күрсәтмәнен үтәлеше турында нәтижә ясау мөмкин түгел.

3.5. Контрольдә торучы зат белән хезмәттәшлектә үткәрелә торган контроль чаралар Башкарма комитетының контроль чараларны үткәрү турында күрсәтмәссе нигезендә үткәрелә.

3.6. Башкарма комитетының закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү турындагы яисә зыян китерү куркынычы турындагы белешмәләр нигезендә контроль чара уздыру турында күрсәтмәссе кабул ителгән очракта, мондый күрсәтмә төзекләндерү өлкәсендә контрольне

гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфаи затның контролъ чарасын уздыру турында дәлилләнгән күзаллавы нигезендә кабул ителә.

3.7. Контрольдә торучы затлар белән үзара хезмәттәшлектән башка үткәрелә торган контролъ чаралар, Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Вәрәшбаш авыл жирлеге башлыгы (башлык урынбасары) бирeme, Башкарма комитетының эш планындагы бирeme нигезендә, шул исәптән «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) hәм муниципаль контролъ турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән очракларда, контролъне гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан үткәрелә.

3.8. Гражданнарга, юридик затларга hәм шәхси эшмәкәрләргә карата контролъ чаралар «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) hәм муниципаль контролъ турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы федераль закон нигезендә муниципаль контролъне гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан үткәрелә.

3.9. Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контролъне оештырганда hәм гамәлгә ашырганда Башкарма комитеты ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында, әлеге документлар hәм (яки) белешмәләр алар карамагында булган башка органнардан яисә күрсәтелгән органнар буйсынуындагы оешмалардан, шул исәптән электрон формада, документларны hәм (яки) белешмәләне түләүсез нигездә ала. Күрсәтелгән документлар hәм (яисә) белешмәләр исемлеге, аларны тапшыру тәртибе hәм сроклары Россия Федерациясе Хөкүмәтенен 2016 елның 19 апрелендәге 724-р номерлы боерыгы белән расланган документлар hәм (яисә) сорала торган hәм ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында дәүләт контроле (кузәтчелеге) органнары, жирле үзидарә органнары яки дәүләт органнары яки жирле үзидарә органнары карамагынdagы оешмалар тарафыннан тикшерүләр оештырганда hәм уздырганда дәүләт контроле органнары, муниципаль контролъ органнары яки жирле үзидарә органнары карамагынdagы оешмалар тарафыннан соратып алына торган документлар hәм (яисә) белешмәләр булган документлар hәм (яисә)

белешмәләр ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында бирелгән документлар hәм (яисә) күрсәтелгән органнардан алынган белешмәләрне hәм (яисә) белешмәләр бирү кагыйдәләре белән билгеләнгән, алар Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2021 елның 6 мартандагы «Дәүләт контролен (кузәтчелеген), муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек турында» 338 номерлы каары белән расланган.

3.10. Контрольлек ителүче зат булган шәхси эшмәкәр, гражданин, палатага контроль чарасын үткәргәндә булу мөмкинлеге булмау турында мәгълумат бирергә хокуклы, шуңа бәйле рәвештә контроль чараны уздыру палата тарафыннан шәхси эшмәкәрнең, гражданинның әлеге мөрәжәгатенә сәбәп булган хәлләрне бетерү өчен кирәkle вакытка күчерелә (эмма 20 көннән дә артык түгел), бер үк вакытта түбәндәге шартларны үтәү дә керә:

- 1) контрольдә тотыла торган затның яисә аның вәкиленең булмавы, төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфа затның, контроль чарасын уздырганда мәжбүри таләпләрне үтәвен бәяләүгә комачауламый, контрольдә тотыла торган зат контроль чараны уздыру турында тиешенчә хәбәр ителгән шарт белән;
- 2) закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерүнен турыйдан-туры куркыныч янау билгеләре булмау яисә фактта зыян (зарар) китерү билгеләре булмау;
- 3) контроль чараны уздырганда контрольдә торучы затның булмау өчен житди сәбәпләр (контрольдә торучы затның авыруы, аның командировкасы h.б.) бар.

3.11. Урынга чыгып тикшерүне үткәрү вакыты 30 эш көненнән артмый.

Күчмә тикшерү барышында кече эшмәкәрлекнең бер субъектына карата багланышларның гомуми срокы кече предприятие өчен 50 сәгатьтән hәм микропредприятие өчен 15 сәгатьтән арта алмый.

Россия Федерациясенең берничә субъекты территориясендә үз эшчәнлеген гамәлгә ашыруучы оешмага карата күчмә тикшерү үткәрү срокы оешманың hәр

филиалы, вәкиллеге, аерымланган структур бүлекчәсе яисә житештерү объекты буенча аерым билгеләнә.

3.12. Контроль чаралар үткәрүнең барлық очракларында контроль гамәлләрне башкарырга вәкаләтле вазыйфаи затлар һәм контроль гамәлләрне башкаруга жәлеп ителә торган затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрне үтәүне (бозуны) дәлилләр өчен фотога төшү, аудио- һәм видеога язу, вазыйфаи затлар үткәргән контроль чараны уздыруга вәкаләтле геодезик һәм картометрик үлчәүләр қулланылырга мөмкин. Фотога төшерү, аудио- һәм видеога языру, геодезик һәм картометрик үлчәүләр һәм әлеге максатлар өчен файдаланылган техник чараптар турында мәгълүмат контроль чара нәтиҗәләре буенча төзелә торган актта һәм контроль чара кысаларында үткәрелә торган контроль гамәл нәтиҗәләре буенча төзелә торган беркетмәдә чагыла.

3.13. Контроль чара нәтиҗәләренә контрольдә тотыла торган зат тарафыннан мәжбүри таләпләрне үтәүне бәяләү, мәжбүри таләпләрне бозуларны кисәту һәм (яисә) аларны бозуларны туктату өчен шартлар тудыру, бозылган хәлне торғызу, вәкаләтле органнарга яисә вазыйфаи затларга жаваплылыкка жәлеп итү турындагы мәсьәләне карау һәм (яисә) Башкарма комитеты тарафыннан «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 90 статьясындагы 2 өлешендә каралган чараптарны куллану өчен мәгълүмат җибәрү керә.

3.14. Контрольдә торучы зат белән үзара хезмәттәшлекне күздә тоткан контроль чарасы тәмамланганнан соң, контроль чара акты төзелә. Мондый чараны уздыру нәтиҗәләре буенча мәжбүри таләпләрне бозу ачыкланган очракта, актта нәкъ менә нинди мәжбүри таләп бозылган, нинди норматив хокукий акт һәм аның структур берәмлеге билгеләнгән, дип күрсәтелә. Контроль чара тәмамланганчы ачыкланган бозуларны бетергән очракта, актта аны бетерү факты күрсәтелә. Мәжбүри таләпләрне бозу дәлиле булган документлар, башка материаллар актка беркетелергә тиеш. Тикшерү чараларын үткәргәндә тутырылган тикшерү кәгазыләре актка беркетелә.

Актны рэсмиләштерүү, әгәр актны рэсмиләштерүнөң башка тәртибе Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнмәгән булса, мондый чараны үткәрү көнендә контроль чара үткәрү урынында башкарыла.

Прокуратура органнары тарафыннан килемештерелгән контроль чара акты, аны рэсмиләштергәннән соң, прокуратура органнарына Контроль (кузәтчелек) чараларының бердәм реестры аша турыдан-туры аны рэсмиләштергәннән соң жибәрелә.

3.15. Контроль чаралар турында мәгълумат Контроль (кузәтчелек) чараларының бердәм реестрында урнаштырыла.

3.16. Контроль башкарырга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан кылыша торган, контроль (кузәтчелек) чараларының бердәм реестрында курсәтелгән гамәлләр һәм каарлар турында белешмәләр урнаштыру, шулай ук аларны контролльдә тотыла торган затларга дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр курсәтү һәм дәүләт һәм муниципаль функцияләрне башкару өчен электрон рәвештә кулланыла торган мәгълумати системаларының мәгълумати-технологик хезмәттәшлеген тәэмин итә торган инфраструктура ярдәмендә житкерүү, шул исәптән «Бердәм дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр (функцияләр) порталы» федераль дәүләт мәгълумат системасы аша (алга таба – дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы) һәм (яисә) региональ дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр порталы аша житкерүү юлы белән гамәлгә ашырыла.

Контроль вәкиле булган эшмәкәрлек эшчәнлеген гамәлгә ашырмаган граждан муниципаль торак контролен гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан башкарыла торган документлар, гамәлләр һәм кабул ителә торган каарлар турында аңа кәгазь чыганакта документлар алу кирәклеге турында Башкарма комитеты адресына хәбәр юллаган яисә электрон почта адресы турында белешмәләр булмаган очракта контролльдә тотыла торган затка документларны дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы аша электрон рәвештә жибәрү мөмкинлеге турында хәбәр итә (затның бердәм идентификация һәм аутентификация системасында хисап язмасы булмаса яки ул бердәм идентификация һәм аутентификация системасында теркәү процедурасын

узуны төгөллөмэгэн очракта). Күрсөтөлгөн граждан Башкарма комитетына документларны басма чыганакта жибәрергэ хокуклы.

2023 елның 31 декабренә кадәр контрольдә тотыла торган затка контрольне, гамәлләрне һәм кабул ителә торган каарлар башкарырга вәкаләтле вазыйфаи затлар турында мәгълумат житкерү, документлар һәм белешмәләр жибәрү, контрольдә тотыла торган затка Башкарма комитеты тарафыннан шул исәптән кәгазьдә почта элемтәсе аша, контрольдә тотыла торган затка электрон рәвештә мәгълумат бирү мөмкин булмаган очракта яки контрольдә тотыла торган зат таләбе буенча да башкарылырга мөмкин.

3.17. Актта бәян ителгән фактлар һәм нәтижәләр белән килешмәгән очракта, контрольдә тотыла торган зат «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 39 - 40 статьяларында һәм әлеге Нигезләмәнен 4 бүлгендә каралган тәртиптә шикаять жибәрергэ хокуклы.

3.18. Контроль чара үткәргендә мәжбүри таләпләрне бозу очраклары ачыкланмаган очракта, бу хакта белешмәләр Контроль (күзәтчелек) чараларның бердәм реестрына кертелә. Тикшерүне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфаи зат мәжбүри таләпләрне үтәү буенча тәкъдимнәр бирергә, закон саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү куркынычын профилактикалауга юнәлдерелгән башка чаралар үткәрергэ хокуклы.

3.19. Мәжбүри таләпләрне бозуларның контроль чараларын уздырганда Башкарма комитетының (тикшереп торырга вәкаләтле вазыйфаи зат) Россия Федерациясе законнарында каралган вәкаләтләр чикләрендә түбәндәгеләрне үтәргә тиеш:

1) контрольдә тотыла торган затка, аларны бетерүнен тиешле срокларын күрсәтеп һәм (яисә) закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерүне булдырмау чараларын уздыру турында ачыклangan хокук бозуларны бетерү турында курсәтмә бирергә;

2) закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерүне булдырмау яисә аны туктату буенча һәм гражданнарны, оешмаларны законга

саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү куркынычы булу турында һәм аны булдырмау ысууллары хакында мәгълүматның теләсә нинди мөмкин ысулы белән аларга житкерү буенча Россия Федерациясе законнарында каралган чараларны кичекмәстән кабул итәргә, әгәр контроль чараны үткәргәндә гражданның, төзекләндөрү өлкәсендә контроль объектына ия булган һәм (яисә) файдаланыла торган оешмаларның эшчәнлеге законда саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү куркынычы яисә мондый зыян (зарар) китерелгән очракта, аны булдырмау ысууллары турында мәгълүмат житкерергә;

3) контроль чара барышында жинаять билгеләре ачыкландыра яисә административ хокук бозу ачыкландыра тиешле мәгълүматны үз компетенциясе нигезендә дәүләт органына жибәрергә яисә тиешле вәкаләтләр булганда гаепле затларны законда билгеләнгән жаваплылыкка жәлеп итү чараларын күрергә;

4) ачыкландыра мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерүне, мәжбүри таләпләрне бозуларны кисэтүне, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерергә мөмкин булган зыянны булдырмый калуны тикшереп торуны гамәлгә ашыру чараларын, күрсәтмәне мәжбүри үтәүне таләп итеп судка мөрәҗәгать иткәнчегә кадәр, күрсәтмәне мәжбүри үтәүне тәэмин итү буенча билгеләнгән вакытта, әгәр мондый чара законнарда каралган булса;

5) мәжбүри таләпләрне үтәү, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү куркынычын профилактикалауга юнәлдерелгән башка чаралар уздыру буенча тәкъдимнәр бирү турындагы мәсьәләне карарга.

3.20. Тикшереп торуны гамәлгә ашыручы вазыйфаи затлар төзекләндөрү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда федераль башкарма хакимият органнары һәм аларның территориаль органнары, Татарстан Республикасы башкарма хакимиите органнары, җирле үзидарә органнары, хокук саклау органнары, оешмалар һәм гражданнар белән билгеләнгән тәртиптә эш итәләр.

Төзекләндөрү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыру кысаларында контроль чара уздыру барышында закон таләпләрен бозу ачыкландыра очракта, Россия

Федерациясе законнарында административ һәм башка жаваплылык каралган, контролль чара актында ачыкланган хокук бозу билгеләре булу турында мәгълүмат күрсәтелә. Тикшерүне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфаи затлар күрсәтелгән актның күчермәсен тиешле жаваплылыкка тартырга вәкаләтле хакимият органына юллый.

4. Төзекләндөрү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфаи затларның гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата Башкарма комитеты каарларына, гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата шикаять белдерү

4.1. Башкарма комитетының каарларына, төзекләндөрү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфаи затларның гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контролль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 9 бүлегендә билгеләнгән тәртиптә шикаять бирелергә мөмкин.

4.2. Тәртип саклаучы затлар, аларның хокуклары һәм законлы мәнфәгатьләре, алар фикеренчә, төзекләндөрү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыру кысаларында турыдан-туры бозылган, судка кадәр шикаять бирергә хокуклы:

- 1) контроль чаралар уздыру турында каарлар;
- 2) ачыкланган хокук бозуларны бетерү турында контроль чаралар актлары, күрсәтмәләр;
- 3) төзекләндөрү өлкәсендә контроль чаралары кысаларында контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи затларның гамәлләрен (гамәл кылмауларын).

4.3. Шикаять контролльдә торучы зат тарафыннан шикаятьне карауга вәкаләтле орган дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталын һәм (яисә) дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең региональ порталын кулланып электрон рәвештә тапшырыла.

Дәүләт яисә закон тарафыннан саклана торган башка серне тәшкил итүче белешмәләр һәм документлар булган шикаять дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталыннан һәм дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең региональ порталыннан, закон белән саклана торган башка сер турындагы Россия Федерациясе законнары таләпләрен исәпкә алып, файдаланусыз бирелә. Тиешле шикаять Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Вәрәшбаш авыл жирлеге башлыгының шәхси кабул итүендә контрольдә торучы зат тарафыннан шикаятьтә (документларда) дәүләт яисә закон белән саклана торган башка серне тәшкил итүче белешмәләрнең булуы турында алдан хәбәр ителә.

4.4. Башкарма комитеты каарына, аның вазыйфаи затларының гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата шикаять Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Вәрәшбаш авыл жирлеге башлыгы (башлыгы урынбасары) тарафыннан карала.

4.5. Башкарма комитеты каарына шикаять, аның вазыйфаи затларының гамәлләре (гамәл кылмавы) контрольдә тотыла торган зат үз хокукларын бозу турында белгән яки белергә тиеш булган көннән алып 30 календарь көн эчендә бирелергә мөмкин.

Башкарма комитеты күрсәтмәсенә шикаять контрольдә тотылган зат тарафыннан күрсәтмә алынган вакыттан алып 10 эш көне эчендә бирелергә мөмкин.

Шикаять бирү срокын житди сәбәп аркасында уздырган очракта, шикаятыне биргән затның үтенече буенча бу срок Башкарма комитеты тарафыннан (шикаятыне карауга вәкаләтле вазыйфаи зат) торғызылырга мөмкин.

Шикаять биргән зат шикаять буенча каар кабул ителгәнчегә кадәр аны тулысынча яки өлешчә кире алырга мөмкин. Шул ук вакытта шикаятынен кабат юнәлеше шул ук нигезләр буенча рөхсәт ителми.

4.6. Башкарма комитеты каарына, аның вазыйфаи затларының гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять аны теркәгәннән соң 20 эш көне эчендә каралырга тиеш.

Аны карау өчен башка органнар карамагында булган мэгълүматларны алу таләп ителә икән, шикаятыне карау срокы Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Вәрәшбаш авыл жирлеге башлыгы (башлыгы урынбасары) тарафыннан 20 эш көненнән дә артмаган вакытка озайтылырга мөмкин.

5. Төзекләндерү өлкәсендә контрольнең төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан күрсәткечләре

5.1. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыруның нәтижәлелеген һәм нәтижәлелеген бәяләү «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 30 статьясы нигезендә гамәлгә ашырыла.

5.2. Контроль төренең төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан күрсәткечләре, төзекләндерү өлкәсен контрольдә тоту өчен индикатив күрсәткечләр Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Вәрәшбаш авл жирлеге Советы тарафыннан раслана.

Төзекләндерү өлкәсендәге муниципаль контроль турындагы нигезләмәгә ацлатма

Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль (алга таба – Нигезләмә) турындагы нигезләмә «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 14 статьясындагы 1 өлешенең 19 пункты һәм «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон (алга таба - 248-ФЗ номерлы Федераль закон) нигезендә әзерләндө һәм муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы карары белән расланырга һәм 2022 елның 1 гыйнварыннан да иртәрәк булмаган вакытта гамәлгә кертелергә тиеш.

1. Нигезләмә кергән көннән алыш жирлектә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча элек кабул ителгән

муниципаль хокукый актларның гамәлдә булуын тұктатуга иғтибар итәбез. Димәк, 2022 елның 1 гыйнварына кадәр жирлекнең жирле үзидарә органнары компетенциясен исәпкә алып, мондай актларның үз көчләрен югалткан дип тану турында кирәkle муниципаль хокукый актлар кабул ителергә тиеш (әлеге контроль төре турында нигезләмә, профилактика программысы, контрольне гамәлгә ашыруның административ регламенты).

2. Әгәр муниципаль контрольнең әлеге төрен гамәлгә ашыру вәкаләте жирлекләр белән муниципаль районның жирле үзидарә органнары белән килешү нигезендә тапшырылган булса, аларга жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү вәкаләтләрен гамәлгә ашыруны шушы жирлекләр бюджетларыннан муниципаль район бюджетына бирелә торған бюджетара трансферлар исәбеннән тапшыру турында килешү нигезендә тапшырылган булса, мондай хәлдә вәкаләтләрне тапшыру турында килешү эчтәлеген исәпкә алырга кирәк.

Вәкаләтләрне тапшыру турында югарыда аталған килешүләр төзегендә, кагыйдә буларак, жирлекнең жирле әһәмиятендәге билгеле бер мәсьәләне хәл итү вәкаләте тапшырыла дип күрсәтелә һәм муниципаль районның жирле үзидарә органнарына әлеге мәсьәләне норматив җайга салу вәкаләте дә тапшырыла дип күрсәтелми. Өстәвенә, вәкаләтләрне тапшыру турында еш қына муниципаль район Башкарма комитеты һәм жирлек тарафыннан килешүләр төзелә. «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 15 статьясындагы 4 өлешенең мәгънәсе буенча вәкаләт жирле үзидарәнең шушы вәкаләткә ия органы тарафыннан тапшырыла (һәм шуңа бәйле рәвештә килешү төзелә). Муниципаль контроль рәвеше турындагы нигезләмә нәкъ менә муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы тарафыннан расланырга тиеш. Шуңа күрә муниципаль районның һәм жирлекнең вәкиллекле органнары арасында муниципаль контроль формасы турындагы нигезләмәне раслау хакындагы вәкаләтләрне тапшыру мәсьәләсе буенча килешү төзелмәгән булса, муниципаль контроль формасы турындагы нигезләмәне раслый торған хокукый акт кабул итү жирлекнең вәкиллекле органы компетенциясендә кала.

3. Нигезләмә нигезендә 248-ФЗ номерлы Федераль законның 22 статьясындагы 7 өлеше нигезендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда куркынычларны бәяләү һәм аларга идарә итү системасы кулланылмый.

Шунда бәйле рәвештә Нигезләмәдә беркетелгән контроль чаралар (инспекция визиты, рейд тикшерүе, документар тикшерү, күчмә тикшерү, мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү, күчмә тикшерү) планнан тыш чаралар рәвешендә уздырыла.

Планнан тыш контроль чаралар бары тик прокуратура органнары белән килештерелгәннән соң гына үткәрелергә мөмкин.

Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольдә план характерының булмавы дәүләт хакимиятенең федераль органнары тарафыннан контроль чаралар үткәрүгә планлы (хәвеф-хәтәр) якын килүне билгеләгендә, муниципаль контроль объектларында хәвеф-хәтәр төркемнәрен муниципаль контроль объектларында күрсәтелгән хокуклардан файдалану практикасын исәпкә алыш, муниципаль контроль объектларында рисклар төркемен билгеләргә тәкъдим ителүе белән аңлатыла. Булган мәгълүматларга караганда, жирлекләрнең абсолют күпчелегендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль системалы рәвештә башкарылмаган. Шулай булгач, планлаштырылган контроль чараларының ешлыгын билгеләү максатларында муниципаль контроль объектларына градация үткәру мөмкинлеге бирә торган мәгълүмат юк.

4. Нигезләмәнең 1.6 пунктында мәжбүри таләпләр исемлеге территориине төзекләндерү кагыйдәләрен жайга салу предметыннан чыгып формалаштырылды, шул исәптән «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 45.1 статьясы таләпләрен исәпкә алыш.

Нигезләмәнең 1.6 пунктындагы нигезләмәләрне төгәлләштерү «Самара өлкәсе территориясендә административ хокук бозулар турында» 2007 елның 01 декабрендәге 115-ГД номерлы Самара өлкәсе Законында каралган төзекләндерү өлкәсендә административ хокук бозулар составы мисалында гамәлгә ашырылды.

Нигезләмәнең 1.6 пункты нигезләмәләрен Россия Федерациясенең башка субъекты мохтажларына яраклаштырганда төзекләндерү өлкәсендә административ хокук бозуларның конкрет составларын билгели торган Россия Федерациясенең тиешле субъекты законы нигезләмәләрен исәпкә алырга кирәк.

5. Нигезләмәдә түбәндәге төр профилактик чаралар үткәрү караган:

- 1) мәгълүмат бирү;
- 2) хокук куллану практикасын гомумиләштерү;
- 3) кисәтүләр иғълан иту;
- 4) консультация бирү;
- 5) профилактик визит.

Нигезләмәнең профилактик чаралары буларак намуслылыгын стимуллаштыру һәм үз-үзене камилләштерү чаралары ачыкланмаган.

Шулай ук билгеләп үтәргә кирәк, контроль объектларына карата қуелган мәжбүри таләпләр, аларның хәвеф-хәтәр критерийларына туры килүе, шулай ук төзекләндерү өлкәсендә контроль объектларына карата уздырыла торган контроль чараларның төрләре, эchtәлеге һәм интенсивлыгы турында, аларны тиешле хәвеф-хәтәр категориясенә кертүдән чыгып, муниципаль контроль органы гражданнарның жыельышларында һәм конференцияләрендә мәгълүмат житкерүне һәм консультацияләүне гамәлгә ашырырга мөмкин.